

# A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár automatizálása



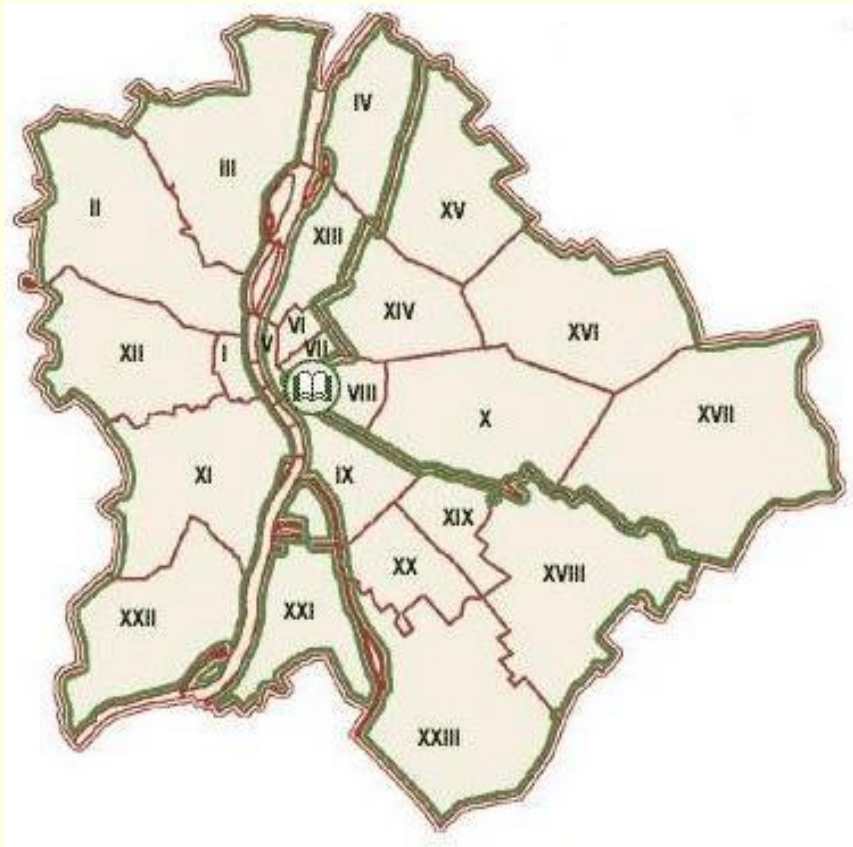
# Az előadás tartalma

- Ø A FSZEK szervezete
- Ø Történeti áttekintés
- Ø Fejlesztési koncepció
- Ø Kapcsolat a NIIF Irodával
- Ø Üzemeltetés, géppark, védelem
- Ø A könyvtári munkafolyamatok automatizálása
- Ø Jövőkép

# A FSZEK szervezeti felépítése

- Ø Központi részlegek (Ötpacsirta u. 4., Szabó Ervin tér 1. és Szörény u. 3.)
  - Ø Főigazgatói titkárság
  - Ø Gazdasági Igazgatóság
  - Ø Informatikai osztály
  - Ø Szerzeményezési és feldolgozó osztály
  - Ø Szolgáltatóház - raktár, nyomda
- Ø Könyvtárak

# FSZEK tagkönyvtárak területi megoszlása



Ø Központi Könyvtár

Szakgyűjtemények:

Budapest, Szociológia,  
Zenei

Ø Budai Régió - 17 könyvtár

Ø Észak-Pesti Régió - 13 könyvtár

Ø Dél-Pesti Régió - 15 könyvtár

Ø Kelet-Pesti Régió - 13 könyvtár

# Történeti áttekintés 2000-2001

- ∅ 2000 szeptemberében a Központi Könyvtár részleges megnyitása
- ∅ Átállás a Corvina integrált könyvtári rendszerre
  - ∅ A TextLib könyv- és audiovizuális adatbázisok konverziója
  - ∅ Gépesített kölcsönzés előkészítése félkész szoftverrel
  - ∅ Online tájékoztatás kezdete
- ∅ 2001 szeptember a Központi Könyvtár teljes rekonstrukciójának befejezése, Palota átadása

# Történeti áttekintés 2001 közepe – 2002 vége

- Ø FSZEK hálózati tagkönyvtárak felmérése - felújítások és átalakítások megtervezése
  - Ø Finanziális háttér feltérképezése
  - Ø Tárgyalások az Internet-szolgáltatókkal, önkormányzatokkal – fővárosi, kerületi
  - Ø IKB megalakul, informatikai támogatás kezdete
  - Ø Pályázatok kiírása
- Ø FSZEK fejlesztési koncepció elfogadtatása a Fővárosi Önkormányzattal

# A FSZEK fejlesztési koncepciója 2002

- Ø Cél: egységes informatikai háttér megteremtése a könyvtárban
- Ø Tagkönyvtárak besorolása szolgáltatások köre alapján (tipizálás)
- Ø Tagkönyvtárak összevonásának és megszüntetésének ütemezése
- Ø Központi szolgáltatások megtervezése: állományfejlesztés és dokumentum feldolgozás
- Ø Informatikai fejlesztés: lokális és területi infrastruktúra, hardverek, szoftverek, képzés
- Ø Épületek rekonstrukciós terve

# Kapcsolat a NIIF Irodával

- Ø 2001 végétől tárgyalások, koncepció kialakítása
- Ø 2002 – a boldog tudatlanság időszaka
  - Ø 23 IKB nyertes tagkönyvtárunk bekötése
- Ø 2003 – tervezési szakasz – tesztelések
  - Ø januárban gigabites kapcsolat a központhoz
  - Ø 18 tagkönyvtárunk csatlakoztatása a világhálóhoz
- Ø 2004 – a központosítás éve
  - Ø 18 tagkönyvtárunk csatlakoztatása a világhálóhoz (VIII. és XIII. kerület kivételével mindenütt ADSL kapcsolat)
  - Ø teljes gépesítés befejeződése

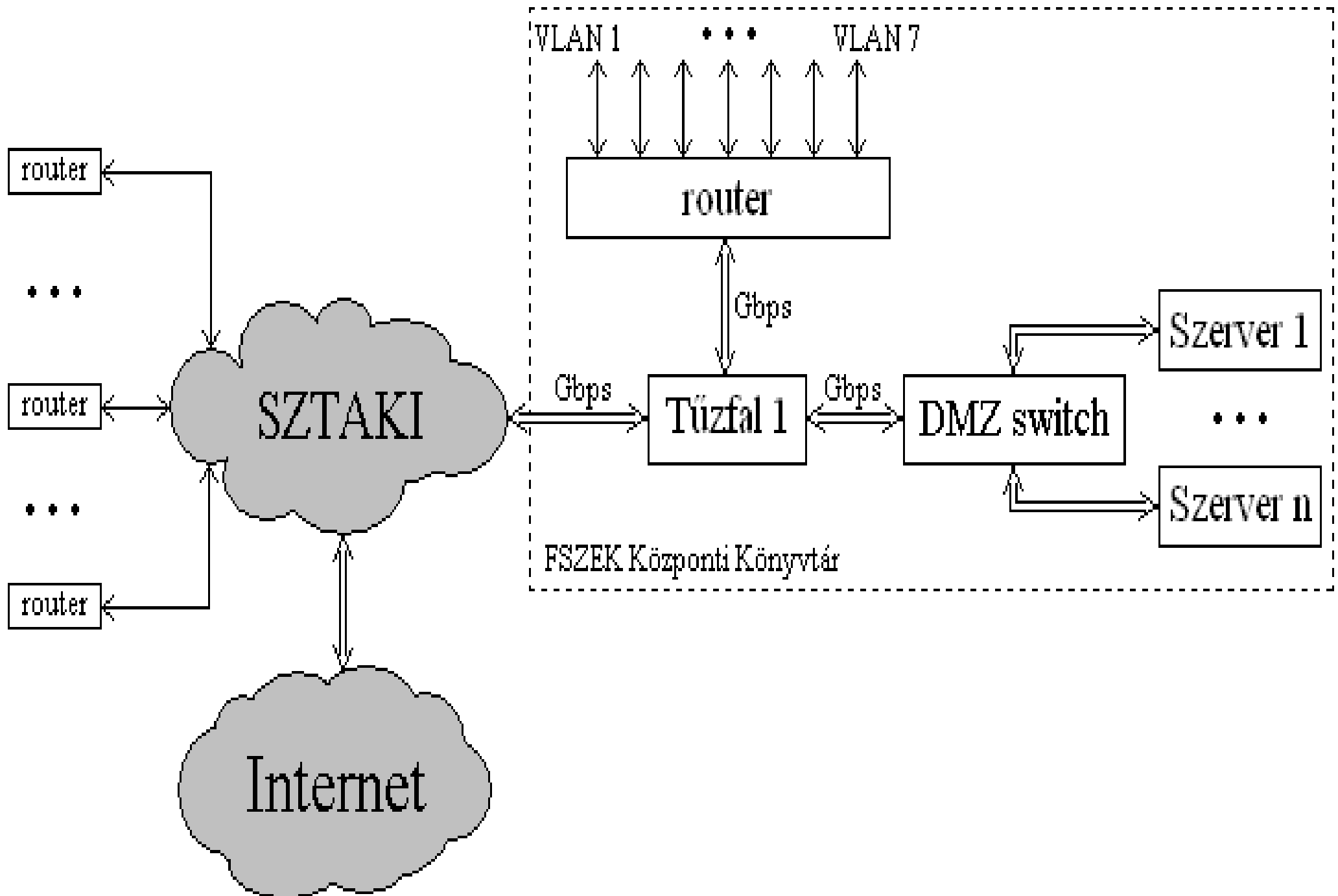


# **A FSZEK informatikai rendszere**

Az Internet-szolgáltatást a NIIF megbízottja, a SZTAKI közvetíti a FSZEK egészének

A Központi Könyvtárat, ahol az adatbázisok is találhatóak, tűzfal védi a külvilágtól

A FSZEK tagkönyvtárak virtuális magánhálózatot alkotnak



# Az üzemeltetés problémaköre

- Ø MATÁV szolgáltatás-kiesések – vonalszakadások
- Ø Hálózati eszközök meghibásodása, hibás szériák
- Ø Hardvereszközök meghibásodása:  
munkaállomások, perifériák
- Ø Az informatikai biztonság problémái
  - Ø felhasználók fegyelmezetlensége: jelszavak,  
adathordozók közös használata
  - Ø vírusinvázió
  - Ø biztonsági rések az operációs rendszereken
  - Ø spyware, spam – kémsoftverek, kéretlen levelek

# Távlatok 2004 végétől

- Ø Központi menedzsment véglegesítése
  - Ø FSZEK virtuális magánhálózat
  - Ø a FSZEK központ belső hálózatának védelme: csomagszűrő és állapotfigyelő tűzfal
  - Ø FSZEK egészenek tartományba szervezése
  - Ø Központi telepítések SMS szerverrel
  - Ø Központi vírusvédelmi rendszer spam szűréssel
- Ø Új projekt indítása: FSZEK VOIP
  - Ø Szabó Szabolcs előadása - VOIP lehetőségek alacsony sebességű végpontokon

# **A FSZEK számítógép-parkja 2004 végén**

A géppark a 61 tagintézményben található

<b>Olvasók által használható géppark</b>	<b>Adatbázisok elérésére</b> (CD, online, korlátozott Internet-használat)	<b>300</b>
	<b>Katalógusok</b> OPAC és MOKKA, VOCAL elérésre	<b>120</b>
	<b>Internet-használatra</b>	<b>150</b>
<b>Könyvtárosi munkaállomás</b>	<b>Kölcsönzési kliensek</b> blokknyomtatóval és vonalkód-olvasóval	<b>150</b>
	<b>Háttérmunka támogatása</b> állománymozgás dokumentálása, irodai munka	<b>120</b>
	<b>Szerzeményezés, feldolgozás</b>	<b>40</b>
<b>Oktatóterem</b>	<b>Könyvtárosok és olvasók továbbképzése</b>	<b>21</b>
<b>Informatikai háttérmunka</b>	<b>Adatbázis-, web, mail szerverek</b>	<b>5</b>
	<b>Üzemeltetéshez szerverek</b> Firewall, System Management Server, tartományi szerverek	<b>10</b>
	<b>Távfelügyeletet, informatikai fejlesztéseket támogató számítógépek</b>	<b>30</b>

# Könyvtári munkafolyamatok automatizálása

- Ø 2000- Konverziós munkák
- Ø 2001-2002 Központi Könyvtár automatizációja: gépi kölcsönzés és tájékoztató tevékenység
- Ø 2002-2003 – tagkönyvtárakban Internet-szolgáltatás indítása
- Ø Példányok és olvasói adatok konverziója a négy régióból (TextLib-Corvina)
- Ø Olvasói adatbázis építése
- Ø 2003 év végére csatlakozik a központi adatbázishoz négy tagkönyvtár : gépi kölcsönzés és tájékoztatás kezdete távolról
- Ø 2004 – negyedévente 10-12 tagkönyvtár csatlakoztatása a központi adatbázishoz
- Ø 2004 március – FSZEK portál indítása
- Ø 2005 január 20. - utolsó tagkönyvtár csatlakozása a központi adatbázishoz

# A számítógépesítés és a könyvtári munka

- ∅ követelmény a készségszintű számítógéphasználat – továbbképzések, szemléletváltás
- ∅ egy központi adatbázis használata – egységes adminisztráció
- ∅ egységes adattárolási módszerek
- ∅ jogosultságfüggő géphasználat: olvasói és irodai terek elkülönítése



# Szakmai teamek alakulása a különböző munkafolyamatok támogatására

- Ø 2003: Honlap munkacsoport
  - Ø 2004 március statikus honlap lecserélése portálra – <http://www.fszek.hu/index.nfo>
  - Ø Digitalizálások támogatása
  - Ø Intranetes portál – egységes belső tájékoztatás
- Ø 2004: Kölcsönzési munkacsoport - központosított adminisztráció, egy olvasójegy használata minden egységben, kölcsönzési politika egységesítése
- Ø 2005: Referens munkacsoport – a könyvtár mint információs központ, online tájékoztató pontok

# FSZEK portál a külvilág számára

## Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár

Bemutakozás | Könyvtáraink | Használat | Szolgáltatás | Katalógus | Adatbázisok | Kapcsolat | Gyerekeknek | Hírek



### Híttólap

**Hagy Könyv klub**  
**József Attila Emlékév**  
**Egységes zárva tartási napok**

2005. március 7.  
Tamás napja van

### Szolgáltatás keresés

Összes szolgát   
Összes napon   
Összes kerület

### Rendezvények

Kiállítások  
Játsszunk!



### FŐMENÜ



#### Leonardo da Vinci Budapesten

2005. március 18.- május 28.

### RENDEZVÉNYEK, KIÁLLÍTÁSOK, GYEREKPROGRAMOK

#### Esemény naptár

<< 2005 március >>

H	K	Sze	Cs	P	Szo	V
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	
28	29	30	31			

» **2005.03.24**  
**Kié lesz a hímestojás: piros, lila, sárga?**  
(Rendezvény)  
A Pacsirta lakótelepi könyvtárban szeretettel várják azokat a gye...  
**Tojásfestés a könyvtárban** (Rendezvény)  
A Vénusz utcai könyvtárban Skoda Noémi sorozata folytatódik...

### Keresés

:: Kulcsszó  
  
A teljes site-on

### Könyvhosszabbítás

:: Olvasójegy vonalkód  
  
:: Születési dátum  
(pl. 1970.01.01)  
  
:: Kölcsönzés helye  
Központi Könyv

### Regisztráció

Elfelejtette **jelszavát?**

Legyen ez az oldal a kezdőlapom!

**Híttólap**

**Intranet**

Aktuális  
információk

Évfordulók,  
rendezvények

Gyerekportal

Képzés

Pályázatok

Szakmai  
rendezvények

AV fölőspéldány

Fölőspéldány

Könyvtári adatok

Telefonkönyv

Szabályzatok

Kezelési útmutatók

Részlegek

Hibajegy

Statisztika

Honlap-fejlesztés

Gazdálkodás

Portál kezelési  
útmutatók

Bejelentkezés

Felhasználói azonosító:

Jelszó:

Rendben

*A FSZEK portál  
intranet-felülete*

# A könyvtárak jövőképe, problémák

- Ø Informatikai szinten tartás szükségessége
- Ø Szoftverek rendszerkövetése
- Ø Szakember-utánpótlás biztosítása
- Ø Közalkalmazotti jogviszony presztizse
- Ø Hogyan tovább? Állami szervek szerepe
  - Ø Egységesítési törekvések támogatása
  - Ø Szakmai konferenciák a könyvtári informatika témakörében

# Köszönöm a figyelmet!

**Bénié Virág Mária**

Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár,

Informatikai osztály

Email: [beni@fszek.hu](mailto:beni@fszek.hu)